

[Formanden.]

1974 i stedet for medlem af folketinget *Hans Lund*, der har ønsket at udtræde.

Skriftlig fremsættelse af lovforslag.

Økonomi- og budgetministeren (Per Hækkerup): Jeg skal herved fremsætte forslag til lov om ophævelse af lov om afløsning af tienden.

Ved loven af 15. maj 1903 gennemførtes en afløsning af tienden, en afgift, der siden middelalderen påhvilede ejere af fast ejendom. Retten til tiende blev oprindeligt delt mellem kirken og kongen, men var i tidens løb i vid udstrækning overgået til institutioner og private. Afløsningen skete ved, at tiendeydelserne kapitaliseredes og udbetaltes tiendejerne kontant eller med 4 pct. tiendebankobligationer. Afløsningssummerne skulle afvikles over 55½ år med $\frac{18}{25}$ af tiendeyderne og $\frac{7}{25}$ af staten. Afløsningen gennemførtes søgnevis i årene 1908-1918 og vil være afviklet 1. april 1973.

Ved en lov af 4. april 1928 gennemførtes en lignende afløsningsordning for de sønderjyske landsdele. Afløsningen ville her være afsluttet i 1984, men forudsættes efter nærværende lovforslag gennemført pr. 1. juli 1973 derved, at bankens obligationsgæld på ca. ½ mill. kr. opsiges til indrielse på dette tidspunkt. Baggrunden herfor er følgende:

De oprindelige afløsningssummer udgjorde ca. 139 mill. kr., hvortil i 1928 kom afløsningssummen for Sønderjylland med godt 1 mill. kr., i alt ca. 140 mill. kr. Heraf vil tiendeyderne og staten pr. 1. april 1973, når kun Sønderjylland er tilbage, have udredet ca. 139,5 mill. kr. Det forekommer ikke rationelt at lade banken fortsætte sin virksomhed i yderligere 10 år af hensyn til afviklingen af den resterende ca. ½ mill. kr. aktiver og passiver. Af de 5.400 ydelser i Sønderjylland, der i alt indbringer 22.541 kr. pr. termin, er således kun 109 over 25 kr., medens 4.099 er på 5 kr. eller derunder. Efter at amtsstuerne er nedlagt, er opkrævningen overtaget af kommunerne. Opkræv-

ningen foretages ved anvendelse af edb og i forbindelse med opkrævningen af ejendomsskatten, men der er et ikke ubetydeligt bogførings- og revisionsmæssigt arbejde forbundet hermed. Kommunernes Landsforening har derfor henstillet, at der søges opnået lovhjælp for en ophævelse for herved at forenkle opkrævningen af ejendomsskatter.

Forslaget fortsætter linjen fra de tidligere gennemførte afviklingsordninger af gamle ejendomsskatter som statens krav på kongelige penge og statens krav på pantegæld i henhold til lov af 8. april 1851 om fæstegodsets overgang til selveje.

Bankens ophævelse vil medføre en udgift for statskassen svarende til tiendeydernes endnu manglende indbetalinger på 375.000 kr., hvortil kommer en forlods udbetaling til banken af statens andel på 154.000 kr.

Jeg anbefaler lovforslaget til hurtig og velvillig behandling.

Jeg skal tillige fremsætte forslag til lov om ændring af lov om Kongeriget Danmarks Hypotekbank og Finansforvaltning.

Ifølge loven af 3. juni 1967 om Kongeriget Danmarks Hypotekbank og Finansforvaltning har banken til opgave gennem optagelse af lån at fremskaffe midler til udlån med henblik på løsning af investeringsopgaver af samfundsmæssig betydning. Bankens udlån skal ske til kommuner, offentlige institutioner og koncessionerede virksomheder.

Udviklingen i de senere år har vist, at dette stramme system, hvorefter opgaven alene er at optage lån til genudlån til kommunerne, ikke er hensigtsmæssigt. Tidspunktet for hypotekbankens optagelse af udenlandske lån har i et vist omfang været påvirket af regeringens ønske om en styrkelse af betalingsbalancen og valutabeholdningen. Samtidig har det, ligeledes af hensyn til betalingsbalancen, været ønskeligt at holde igen over for kommunernes adgang til at optage lån i hypotekbanken, og den tidsmæssige afstand mellem bankens lånopta-

[Økonomi- og budgetministeren.]
gelse og genudlånet til kommunerne er derfor blevet stadig længere. Det af hypotekbanken sidst optagne lån (serie XXVIII), der blev hjemtaget i marts 1971, indestår således stadig på interimskonto i Danmarks Nationalbank, hvorved der er opnået en forrentning, der har dækket hypotekbankens egne forpligtelser.

Da regeringen anser det for hensigtsmæssigt ud fra valutapolitiske hensyn også fremtidig at benytte hypotekbanken til mere valutarisk betonede lånoptagelser i udlandet uden direkte forbindelse med forestående genudlån til kommunerne, foreslås formuleringen af bankens formålsbestemmelse ændret, således at der tilvejebringes hjemmel for lånoptagelser, der ikke foretages med henblik på genudlån.

Den gældende lov indeholder hjemmel til, indtil genudlån har fundet sted, midlertidigt at anbringe provenuet af optagne lån i obligationer eller i pengeinstitutter i indlandet eller i udlandet. Med den foreslåede ændring, hvorefter lånoptagelser kan ske uden henblik på genudlån, er det forudsat, at anden anbringelse af låneprovenuet navnlig vil ske ved køb af obligationer og anbringelse i pengeinstitutter.

For det tilfælde, at hypotekbanken ikke skulle kunne opnå en forrentning af et låneprovenu mindst svarende til rentebyrden for det optagne lån, hvilket bl.a. kan tænkes at ske ved ændringer i valutakurserne, forudsættes det, at der kan blive tale om, at staten friholder banken for et sådant eventuelt tab. Spørgsmålet vil dog blive overvejet i hvert enkelt tilfælde, ligesom bevilning i bekræftende fald vil blive søgt, forinden et eventuelt tab dækkes.

Efter den gældende lov revideres bankens regnskaber af to af ministeren udnævnte revisorer. Revisionsordningen har været overvejet i en særlig arbejdsgruppe. Under hensyn til, at mere end 90 pct. af bankens samlede virksomhed består i varetagelse af statslige forvaltningsopgaver, foreslås det i overensstemmelse med arbejdsgruppens indstilling, at revisionen fremtidig foretages efter reglerne for den statslige revision. Revisionen vil herefter overgå til vedkommende revisionsdepartement.

Jeg anbefaler lovforslaget til hurtig og velvillig behandling.

Ordføreren for forslagsstillerne (Juvl-Madsen): Jeg skal herved tillade mig for folketinget at genfremsætte forslag til lov om ændring af lov om beskatning til kommunerne af faste ejendomme. (Loft over grundskyldpromillen).

Den stærke stigning i grundværdierne i løbet af 1960'erne og en generel tendens til at hæve de kommunale og amtskommunale grundskyldpromiller har medført, at ejendomsskatterne i visse områder af landet er blevet en stor belastning. Ikke kun for parcelhusejerne, men også for lejerne, der jo igennem stigninger i lejen må betale de højere ejendomsskatter.

Virkingen af en sådan udvikling er bl. a. alvorlig for de pensionister, der i sin tid købte et beskedent parcelhus bl. a. for igennem en løbende opsparing at kunne sikre sig en billig bolig i alderdommen. Den stærke stigning i grundværdierne har sammen med den stærke stigning i grundskyldpromillerne imidlertid i mange tilfælde medført, at pensionister alligevel ikke har råd til at blive boende i deres parcelhus. Et folkepensionistpar kan ikke — som de skal i Herstederne — betale f. eks. 7.500 kr. om året i grundskyld, fordi deres grunds vurdering efterhånden er nået op på 75.000 kr.

Under udvalgsarbejdet i forrige folketings-samling blev det endvidere klarlagt, at høje grundskatter får uheldige virkninger for en ligelig fordeling af statsskatterne samt ved overvæltning på huslejerne medfører stærkt stigende udgifter til boligsikring for både stat og kommune.

Vi foreslår derfor, at der lægges et loft over kommunernes adgang til at udskrive grundskyld. Ikke et stift loft, men et loft, der forhindrer, at for stor en del af kommunens indtægter udskrives over ejendomsskatterne og dermed også skal betales af de personer, hvis indkomst er for lav til, at de skal betale indkomstskat.

Det vil sige, at de kommuner, der allerede har en meget høj grundskyldpromille, må sænke den eller undlade at hæve den. Men for de fleste kommuner, hvor grundskyldpromillen er af moderat størrelse, betyder lovforslaget ingen ændring ud over, at det hindrer, at der fra det ene år til det næste foretages en drastisk forhøjelse af ejendomsskatterne. Vi finder disse regler påkrævede,